

GREVLINGEN

Medlemsblad for Naturvernforbundet i Oslo og Akershus

Naturglede og kamp i hundre år

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS 1914 – 2014

Jubileumsboka tar form

BESTILL MARKAKALENDEREN FOR 2014 – SE SISTE SIDE

Naturvernforbundet
i Oslo og Akershus

Vernejubileum. Når du får dette heftet i hende, det siste i år, er det rundt to måneder igjen til jubileumsåret. Jubileumsboken peker allerede i tittelen «Naturglede og kamp i hundre år» på hvordan livet har vært. Det er naturgleden som holder oss i NNV og NOA i gang – derfor blir og har det blitt kamp mot andre krefter. «Den kaster jo ikke noe av seg», som mannen sa da jeg sto ved en utbyggingstruet elv. Vi har engasjert oss i NOA fordi det er det vi vil. Våre motkrefter har sine argumenter – fra folkets velferd til egen inntjening. En gang var naturverdiene enerådende, man tilpasset seg naturen. Nå er det slik at vi i beste fall blir oppfattet som en part i saken. Det er vår oppgave å slåss for naturverdiene. Dette heftet gir en pekepinn om mye av det som vil skje i NOA-regi i 2014.

Omslagsbildet viser Spinneren i Østmarka. Fredag 4. oktober ble denne og tre andre Eventyrskoger sensasjonelt vernet! For første gang i historien er friluftsliv og naturopp-

levelse i seg selv begrunnelse god nok for vern. Les mer om Spinneren og Hauktjern, Skjennungsåsen og Godbekken på side 10! Alle hjertes gleder seg!

Fjordbyparken. Naturvernforbundet Oslo Vest (NOV) har jobbet hardt mot planene for Filipstadutbyggingen. Myndighetenes forslag tar mest hensyn til utnyttelsesgrad og økonomi. Alt for mange bygg og omtrent ikke tilgjengelige friarealer for folk flest. Mange har reagert sammen med NOV. Her presenteres et alternativt forslag til utbygging av Filipstad. Og på kjøpet får vi en ny trasé for t-banen til Fornebo fra Majorstuen, via Frogner og Bygdøy.

Kollektivtransport. Naturvernforbundet Oslo Øst (NOØ) er opptatt av bymiljøet, og ser en god og effektiv t-bane som helt nødvendig i en hurtigvoksende by. Samt at vi med sykkelveier og brede fortau får mye miljøvern igjen for pengene.

Kunst ute i naturen. Så kom altså Ringnesparken nå i september. Som naturvern er det et tap, omtalt flere ganger før i Grevlingen. En siste kommentar: Utviklingen i Ekebergskogen tvinger oss til sette et ubetinget gode (naturen) og et mulig gode (kunsten) opp mot hverandre. Jeg har gått der noen ganger, både før og nå. Ekebergskogen var et sted for vandring i stillhet og ettertanke. Nå er opplevelsen av det unike naturområdet rett opp fra byens sentrum brutalt endret. Nå skal det bli vanskelig å gå der for å søke stillhet og sinnsro. Mennesker har alltid villet uttrykke seg. Naturen har vært brakt inn i kunsten. Det har stimulert menneskesinnet. Det blir en annen dimensjon når kunsten bringes ut i naturen.

Det har vært gjort verre før: Vinjes hode opp av sanden ved Eidsbugarden er et skrekkeksempel. Fridtjofstatuen på et nes i Sognefjorden er et annet. Det må gjøres godt ellers er det dobbelt ille. Men, altså – vår oppgave er å holde verne-tanken høyt.

Frithjof Funder, redaktør

GREVLINGEN

Medlemsblad for Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
Maridalsveien 120, 0461 Oslo
Telefon 22 38 35 20 noa@noa.no www.noa.no
Bankgiro 1280.05.02347

Redaktør: Frithjof Funder, tlf. 22 21 14 71, e-post: hfunder@online.no
Redaksjonsassistent: Tom Ekeli, tlf. 47 40 01 81, e-post: tomekeli@online.no
Redaksjonen avsluttet 10. oktober 2013.

Forsidebildet er fra Spinneren.
Foto: NOA.

© Naturvernforbundet i Oslo og Akershus 2013
All tekst i artiklene kan fritt gjengis med referanse til Naturvernforbundet i Oslo og Akershus' kvartalskrift Grevlingen, årgang, nummer, artikkelforfatter og artikkel.
Fotografiene skal kun kunne gjengis etter innhentet tillatelse av fotograf og Grevlingens redaksjon.

ISSN 0803-6357

Grevlingen blir trykket på 100% resirkulert papir og er miljøvennlig produsert og derfor svanemerket.
Trykk: IT Grafisk Opplag: 5.100

Innhold

- Aktivitetsplan
- Hvordan feire et hundreårsjubileum
- Naturglede og kamp i hundre år
- Fjordbyparken på Filipstad
- Gi en skattefri jubileumsgave til NOA
- Rapport fra Oslo Øst
- Ny daglig leder i NOA
- Historisk NOA-seier etter 50 års kamp
- Kollektivt krafttak
- Grønt dikt
- Markakalender, viktig for NOAs økonomi
- Årsmøte mars 2014
- Jørgen Stubbesitter
- Sett og sakset
- Bokspalten

AKTIVITETSPLAN

Kommende arrangementer – bli med, da vel!
Vi tar forbehold om endringer i programmet.
Følg med på NOAs nettsted www.noa.no

ONSDAGSFORUM 2013

Sted: Abels café, like ved stoppestedet John Colletts plass, Vestgrensa, for trikk nr. 17 og 18 til Rikshospitalet.

Tid: kl. 18.00–20.00, om ikke annet blir annonsert.

6. november: Svein Dale UMB: Hva bestemmer hvilke fugler som finnes i parker i Oslo by?

20. november: Heid Osnes og Kari Holter: Hvordan skape nysgjerrighet og gode naturoplevelser for barn?

4. desember: Hvordan kan hver enkelt av oss redusere energiforbruket?

ONSDAGSFORUM 2014

Sted: Miljøhuset i Mariboesgate 8 i 5. etasje, i store møterom.

Tid: kl. 18.00–20.00, om ikke annet blir annonsert.

22. januar: Gunnar Breivik, Idrettshøgskolen Forholdet mellom idrett og friluftsliv. Betydningen av friluftsliv for folkehelsen. Nye trender for trim og friluftsliv.

12. februar: Anette Bischoff, (med forbehold) Stienes betydning for naturoplevelser.

5. mars: Live Danielsen, Statens naturoppsyn Kan naturoplevelser formidles?

19. mars: Morten Clemetsen, Landskap og lokal natur som grunnlag for identitet.

2. april: Hanne Toftedahl Nærfriluftsliv. Byutvikling, grønne lunger og korridorer. Rekreasjon og bilfri framkommelighet i konkurranse med utvikling av kommersiell virksomhet, boligområder og transport.

ONSDAGSKVELDSTURER 2014

Tidspunkt for oppmøte må bestemmes for hver enkelt tur, men det tas utgangspunkt i kl. 18.00 for våren.

23. april: Turleder Audun Brekke Skringdo Naturveileder fra Våtmarkssenter ved Østensjøvannet (med forbehold) Tema/sted Østensjøvannet. Fugleeldorado og bylandskap.

7. mai: Christian Børs-Lind (chrblind@gmail.com) Maridalen. En bygd i byen.

21. mai: Bredo Berntsen Bygdøy folkepark. En kongstanke blir virkelighet.

Hvordan feire et hundreårsjubileum?

**Det står i alle fall ikke på ambisjonene!
Her er et sammendrag av NOAs planer for 100-årsjubileet i 2014.**

Utgivelser

I april kommer jubileumboka vår «Naturglede og kamp i hundre år», med mye og godt stoff om små og store seire og smakebiter fra foreningens virksomhet, skrevet av dem som har stått midt i kampen. (Husk å tegne deg for en gratulasjon i boka – se annet steds i bladet!).

To ekstraprigelver av Grevlingen er under planlegging i tillegg til de ordinære fire (NOAs bursdagsgave til våre trofaste medlemmer). Temaene blir henholdsvis «Friluftsliv, naturopplevelse og livskvalitet» og «Hvorfor naturvern?»

Og i september kommer forhåpentligvis den store boka om Markas siste eventyrskoger på Cappelen-Damm, med flotte fargebilder fra Norske Naturfotografer. Den opplagte julegave neste år!

Og vi har søkt om støtte til å gi ut et småskrift med «Grønne tekster» om hvordan naturverntanken har utviklet seg gjennom disse 100 årene, uttrykt i utvalgte artikler og innlegg. Redaktør er vår hushistoriker og æresmedlem, Bredo Berntsen.

Arrangementer

Onsdagsforum i jubileumsåret vies de samme temaene som ekstraprigelverne av Grevlingen. Programmet er blitt meget bra, med svært gode foredragsholdere. Du kan glede deg! I den lysere delen av året blir det turer ut, i stedet for

foredrag – og da besøker vi selvsagt steder og tema som foreningen har vært opptatt av. Det samme gjelder månedens tur, der vi både har dagsturer og overnattingsturer – samt en flott båttur på fjorden!

Et helt spesielt arrangement håper vi å få til på Frønsvollen, gjennom å arrangere «Gammeldags skisøndag» der du kan gå i fottråkkede løyper i eventyrskogen, ake i bakkene på vollen, være med på aktiviteter, steke pølser og smake på kaker og bålcaffe.

Sidesprang, åpne dager på Frønsvollen og sommerfest blir det også.

Alle disse arrangementene kommer selvsagt på www.noa.no, men vi vil også trykke halvårsprogrammer som kan spres til interesserte.

Faglig

Etter årsmøtevedtak er vi i gang med å starte opp et utredningsarbeid om «NOAs syn på ...» en rekke temaer. Tanken er at vi gjennom å etablere små utredningsgrupper både skal få et forslag til politiske synspunkter på viktige naturvernsspørsmål, men også samtidig en arbeidsgruppe og eksperter som kan være med å ta sakene videre. Og tanken er også å arrangere små, interne ekspertseminarer for å styrke vår faglige basis – som igjen kan danne grunnlag for rapporter og argumentsamlinger. I tillegg skal selvsagt forslagene ut på høring i

organisasjonen, slik at de kan benyttes til intern opplæring og styrke oss i den videre kampen.

Annet

Vi arbeider med å få til en portabel fotoutstilling om eventyrskogene i Marka som kan settes opp på bibliotekfilialer, i kantiner og på offentlige kontorer.

På en av onsdagsturene med Nils Faarlund kom vi på idéen å arrangere lesesirkel på NOAs «naturvern-litteratur-kanon» - kanskje en idé for de mørke månedene på slutten av jubileumsåret?

Sammen med Naturvernforbundet sentralt skal vi arrangere miljøfestival – en leir for naturvernere fra hele landet, som til neste år skal være på Kobberhaughytta i månedsskiftet juli – august, og med et stort avslutningsarrangement ved Sognsvann.

Ja, også skal vi feste litt. Vi arbeider med en «formell» fest på selve 100-årsdagen 29. april, i form av en mottakelse eller et festmøte, og en mer uformell fest for de aktive, tidligere aktive, medlemmer, venner og forbindelser på Ullevålseter i mai.

Har du lyst å være med og hjelpe til med noe av dette? Ikke nøl med å ringe kontoret 22 38 35 20 (mandag, tirsdag og torsdag 10-14) eller sende en e-post til noa@noa.no

Tabula Gratulatoria – liste over gratulanter

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) fyller i 2014 hundre år.
NOA vil i den anledning gi ut en jubileumsbok april 2014.

NATURGLEDE OG KAMP I HUNDRE ÅR

Boken vil bestå av historikk, smakebiter fra vår virksomhet og våre seire, samt refleksjoner rundt veien videre.

NOA ser på dette som en flott mulighet til å synliggjøre dere som støtter oss i det viktige arbeidet vi gjør, og vil derfor invitere de av dere som ønsker å gi oss en gratulasjon, til å bidra i utgivelsen gjennom en oppføring i Tabula Gratulatoria.

NOA har gjennom sine mange år som aktiv naturvernorganisasjon bidratt vesentlig til ivaretagelse av natur og miljø i Oslo og Akershus fylke, ved hjelp av sine medlemmer. NOA ønsker også å skape engasjement i befolkningen ved å spre og legge til rette for ekte naturglede.

NOA er i dag en organisasjon med 16 lokallag og opp mot 7000 medlemmer. Dette er medlemmer som gjennom sin interesse for naturen bidrar til organisasjonen på frivillig basis med kunnskap og entusiasme. Dette har muliggjort at vi med stolthet kan se tilbake på mange viktige seire for naturen. Her kan nevnes vårt arbeid med Marka og Nordre Øyeren, dyrelivsfredning i kommuneskogene, vern av viktige kulturlandskap i Maridalen og på Bygdøy, samt å prøve miljøinformasjonens regler i rettsapparatet. NOA har opparbeidet seg stor kompetanse

innen ulike fagfelt, og er slik en ressurs flere kan nyte godt av.

Vi lever i en tid hvor naturen til stadighet står under press for utbygging og arealforbruk. Kanskje mer enn noen gang er NOAs rolle som en uavhengig vaktbikkje viktig. NOA ønsker også i de neste 100 år å være en stemme for naturen, og vil jobbe aktivt for at det umistelige ikke skal gå tapt.

Dersom du ønsker å bidra, vil din gratulasjon bli registrert ved innbetaling av kr. 500 eller mer til konto 1280.05.02347 (Naturvernforbundet Oslo og Akershus) innen 1. desember 2013.

Merk innbetalingen Tabula Gratulatoria, samt navn på den eller de som skal stå oppført som gratulanter. Ved å gi ditt bidrag vil du også motta et eksemplar av jubileumsboken.

Festskriftredaksjonen: Frithjof Funder og Tom Ekeli, øvrige redaksjonskomité består av Bredo Berntsen, Sigmund Hågvær, Gjermund Andersen og Jens Gram.

Ved spørsmål kontakt: ingrid@noa.no eller over telefon.

Fjordbyparken på Filipstad

av Georg Reiss, leder i Naturvernforbundet Oslo Vest

Naturvernforbundet Oslo Vest har engasjert seg i byplanlegging. Har det noe med naturvern å gjøre? Vi mener det. Grønt er grønt enten det er i skogen eller i byen, og mennesker er jo også natur. Vi innser at dette ikke er hovedmålet for vårt naturvernarbeid, men vi er et lokallag i en by, og skal engasjere oss i våre medlemmers nærområde.

Vi har i flere år vært opptatt av hva Frognerstranda kunne bli, hvis vi fikk lagt motorveien i tunnel. Vi så for oss en avlang park med friluftaktiviteter, sykkelvei til byen, kafeer og kanskje en trikk. Vestvendt mot vakre Bygdøy og bundet sammen med gammel, ærverdig bybebyggelse.

Men E 18 kunne ikke gå i tunnel helt fra Sørenga. Den måtte av sikkerhetsgrunner opp å luften seg, og det måtte skje på Filipstad, skulle Frognerstranda gå fri.

I 2012 la Plan- og bygningsetaten (PBE) fram sine tegninger for Filipstadutbyggingen. Her var det løsninger som tok lite hensyn til bomiljø og trivsel, men desto mer til utnyttelsesgrad og økonomi. Verst for oss var det at de planla å forlenge E18-tunnelen for å få flere kvadratmetere og boltre seg på, og da ville vi aldri fått frigjort Frognerstranda.

Men det var mange som reagerte på PBEs planer, og det ble arrangert et folkemøte på Ruseløkka Skole, hvor det ble bestemt at man, sammen med profilerte arkitekter som Arne Sødal og Niels Torp, skulle lage en plansmie, og tilslutt presentere et alternativt forslag til utbygging av Filipstad.

Det har blitt et flott forslag, med mange gode løsninger sett fra vårt ståsted: Frognerstranda har blitt en park som strekker seg helt ut til sørpissen. Den blir

like stor som St.Hanshaugen. Fergekaiene er lagt til sørsiden, slik at utsikten til Bygdøy ikke ødelegges, og fergeterminalen er lagt under bakken. Allikevel har de samme utnyttelsesgrad av området som PBE. Det er mange andre små og store forbedringer som er gjort og som du kan lese alt om på www.fjordbyparken.no. NOV's bidrag til Fjordbyparken har vært økonomisk støtte til tegninger, vi har skrevet avisinnlegg og de kan føre oss opp som en organisasjon de

Plansmias forslag – slik kan det bli!

har støtte fra.

Byplanlegging er vanskelig og mange hensyn skal tas. Men det fins kunnskapsrike og engasjerte mennesker i befolkningen med gode ideer som kommunens etater burde ta med på råd. Det er Fjordbyparken et klart eksempel på. Men det går ofte prestisje i slike saker, og vi sliter nå med å få politikerne til å utrede Fjordbyparken på lik linje med PBEs forslag.

T-banelinje under fjorden

Apropos gode ideer. Parallelt med Fjordbyparken har det kommet et forslag om en T-banelinje som går under fjorden til Fornebu via Filipstad og Bygdøy. Den har fått navnet Fjordlinjen. Da kan du reise fra Carl Berner til Fornebu på elleve minutter! Bak denne strålende ideen står blant andre Majorstuen Vel. Dette er også byplanlegging vi i NOV kunne tenke oss å støtte, fordi den løser store trafikale problemer, og knytter de fine naturområdene på Bygdøy og Fornebu nærmere byen.

T-banelinje fra Majorstuen om Skøyen og Lysaker til Fornebu

Samtidig har PBE og Ruter lagt fram sitt forslag. De har utredet en T-banetrasé som går fra Majorstuen om Skøyen og Lysaker til Fornebu. Reisetiden Carl Berner-Fornebu ville da bli tre ganger lenger enn Fjordlinjen. Det er en dinosaur av et forslag som krever så mye infrastruktur-omlegging og tenkte knutepunktsutbygginger at det sannsynligvis aldri vil bli gjennomført. Nok en utfordring til politikerne om å ta tak i gode ideer.

Gi en skattefri jubileumsgave til NOA!

100 år! I et helt århundre har foreningens aktive kjempet for å ta vare på naturen, slik at vi og våre etterkommere skal ha tilgang til en grønn livskvalitet. Noe har vi tapt, men mye hadde også vært betraktelig verre uten NOA. Tenk på Gjende som skulle demmes ned. Tenk på Spålen-Katnosa som skulle underlegges et helt nytt veinett med påfølgende hogst. Tenk på Bygdøy, der hestesporten ville ha ridehus og dressurbaner, båtfolket slipp-plasser, kommunen gravlund og skoleutvidelse og mye mer. Bare tre av mange eksempler på tunge kamper og storslåtte seire fra NOAs og tidligere Østlandske Naturvernforenings side.

Jubileet skal i hovedsak feires ved å se framover. NOA trengs! Arealpress. Ny rullebane på Gardermoen for å dekke vår ustoppelige reiselyst. Industriskogbruk. Nedbygging av dyrka jord. Privatisering. Kommersialisering. Selv om vi gjør vårt ytterste, så når vi ikke målet om at Naturvernforbundet skal bli overflødig. Vi trengs mer enn noen sinne.

Skal vi gjøre jobben, må vi bli sterkere. Vi må gjennomføre et jubileum som girer opp foreningen og gir inspirasjon til kampen videre. Vi må komme i gang på flere felter, samtidig som vi ikke legger ned våpnene der vi har greid å løfte noen saker. Seire varer som kjent ikke evig i vår bransje – stadig må de forsvares på nytt.

Vil du hjelpe oss å bli sterkere? Vil du bidra til at jubileet blir det løftet for NOA som vi drømmer om? Da ber vi deg: Gi en skattefri gave til naturvernarbeidet i jubileumsåret!

For å få trukket fra beløpet i selvangivelsen må du gjøre tre ting:

- Sende et beløp mellom kr 500,- og kr 12 000,- til NOAs konto 1280.05.02347
- Gaven må være bokført før nyttår
- Skrive «Skattefri gave» og person-nummeret ditt (helt nødvendig) i meldingsfeltet

Vi i NOA melder inn beløp og personnummer til Naturvernforbundet sentralt, som rapporterer videre til skattemyndighetene. Husk å kontrollere at beløpet er tatt med på det forhåndsutfylte utkastet til selvangivelse som du får fra skattemyndighetene.

Ved å gi en skattefri gave gir du et betydningsfullt håndslag til naturvernet her i distriktet! På forhånd tusen takk!

Beste hilsen Gjermund Andersen, styreleder i NOA

Rapport fra Oslo Øst

av Magnus J. Delsett, Naturvernforbundet Oslo Øst

Oslo vokser kjempefort. De mest dramatiske prognosene spår opp mot 400 000 flere innbyggere i 2040. I tillegg er det forventet av områdene rundt Oslo også vil vokse. Selv om det skulle være mer moderate befolkningsprognoser som viser seg å slå til, er det hevet over enhver tvil at et allerede presset kollektivsystem går enda hardere tider i møte. Samtidig hører det med til dette bildet at dagens situasjon for syklist, fotgjenger og kollektivt reisende ikke er god nok, og antallet bilreiser er alt for høyt. For et lokallag like utenfor Oslo sentrum, det som oslofolk gjerne kaller indre by, er det to saker som er spesielt viktige. Ny t-banetunnel, og bedre framkommelighet for syklist og fotgjenger.

T-banen

T-banen knytter store områder sammen. Skal det være mulig å bosette så mange nye mennesker i byen, er det helt nødvendig å klare å utnytte ledig boareal over hele Oslo, og på steder utenfor bygrensen. For å klare dette er en god og effektiv t-bane helt nødvendig. Situasjonen idag er blandet. Kapasiteten i tunnelen gjennom sentrum er i ferd med å sprenges. Snart er det rett og slett ikke plass til flere tog. Fremtiden for fremtidige osloborgere uten tunnel er derfor mer trengsel, og en mindre attraktiv t-bane. Dette får også konsekvenser for

de såkalte grenbanene, altså banene ut til forstedene. Kan du ikke kjøre flere tog gjennom sentrum, kan du heller ikke få flere avganger til pressområder i Groruddalen, eller på den mye omtalte nye Fornebubanen [se også artikkel om Fjordbyen, red. anm.] En ny t-banetunnel er derfor en absolutt nødvendighet.

Sykelstier og bilfrie gater

Samtidig som ny t-banetunnel er viktig, er det ikke mulig å bygge seg ut av problemene. Som alle gode miljøvernere vet er en kW/t strøm spart det beste for miljøet. Prinsippet er akkurat det samme for miljøvennlig transport. Den mest miljøvennlige reisen er den som ikke gjøres. Deretter er det best å gå eller sykle. Så følger det å reise kollektivt, før de reisene som ikke kan gjøres hverken med sykkel, buss, tog eller trikk bør gjøres med en elbil (gjærne leid gjennom en bildelingsordning.)

Og her sitter bydelene med mye av nøkkelen. Selv om sykkelvei og brede fortau koster litt å anlegge, får du mye miljøvern igjen for pengene. Mye av dette arbeidet kan gjøres samtidig som en ruster opp gater. Og mange steder kan du umiddelbart gi syklist og fotgjenger bedre framkommelighet og prioritet ved hjelp av litt maling, noen skilt og noen fysiske hindre for biler. Som betongsperrer eller lignende. Så er det ofte en bonus på toppen av

det hele, ved at noen parkeringsplasser blir fjernet, får du også inn gode restriktive tiltak for bil.

Hvordan vi jobber

Dette er altså de viktigste temaene vi jobber med. Spesielt framkommelighet for syklist og fotgjenger. Naturvernforbundets unike rolle i norsk miljøbevegelse er å være et folkelig kamporgan. Naturvernforbundet kan tilby hvem som helst en mulighet til å kjempe for en bedre verden, et mer miljøvennlig Norge, og ikke minst en enklere og grønnere hverdag. Vi trenger å endre mentaliteten til politikere og byplanleggere. Men vi trenger også å endre mentaliteten til folk flest. Flertallet i bydelene vi bor i, kjører ikke bil til jobb. De går, sykler og bruker kollektivtransport. Da må vi sammen jobbe for å legge press på politikere våre, slik at de gir plass til mennesker, og ikke til biler.

Rettelse

Artikkel om Nils Borchgrevink i forrige hefte. Kontoet fikk en hilsen fra Borchgrevinks datter. Hun synes det var hyggelig å få lese om sin far. Ellers nevnte hun at hennes far døde i 2008 og ikke 2000 som det står i artikkelen.

Denne feilen beklager red.

Ny daglig leder i NOA

Hun var på reise i Sør-Amerika da NOA søkte ny daglig leder, dro rett på intervju da hun kom hjem og har nå vært på plass på kontoret på Vøienvollen i to måneder. Møt NOAs nye daglig leder, Ingrid Lillebø! Her i samtale med styremedlem Ingrid Aalstad i NOA.

Hvordan har den første tiden i NOA vært?

Den har vært super. Det har vært veldig lærerikt, og flott å treffe så mange kunnskapsrike mennesker. Frem til nå har jeg først og fremst forsøkt å få oversikt over organisasjonen og bli kjent med de som er innom her. Jeg har også rukket å være med på Landsmøtet i Naturvernforbundet, det var interessant og spennende, og å stå på stand for å dele ut naturkart og verve nye medlemmer.

Hvordan tenker du at sekretariatets rolle blir fremover?

Sekretariatet vil i hovedsak bestå av meg og Rachel Bohlin. Vi vil i første omgang jobbe med å strukturere arbeidet på kontoret slik at vi på en best mulig måte kan møte medlemmer og lokallagenes behov. Jeg vil at vi skal være til støtte og hjelp for medlemmer og lokallag som ønsker det, og hjelpe frem de lokale ressursene. Det er også viktig å skape et godt miljø for å videreføre prosjektene vi holder på med og prosjekter som vi ønsker å starte opp.

En viktig del av jobben blir også å bidra til tydelig kommunikasjon utad. NOA skal jobbe for å være en aktiv og synlig premissleverandør inn mot miljøpolitikken i Oslo og Akershus. Men da trenger vi hjelp fra deg! Det blir derfor viktig å ta i bruk de ressursene vi har, samt jobbe aktivt for å få enda flere engasjerte medlemmer inn i organisasjonen vår. Vi skal også fokusere mer på de ulike kommunikasjonsplattformene våre, som for eksempel hjemmeside, Facebook og Grevlingen. Slik kan vi øke synligheten og vise hva slags aktivitet vi har. Vi ønsker også at flere skal få bidra på felt som de er interessert i å jobbe med, utvikle kompetansen der vi er gode fra før og på felt som vi tidligere ikke har jobbet like mye med. Det overordnede målet vårt er derfor å videreføre og skape et best mulig utgangspunkt for å drive med naturvern på en god måte.

Hva har du drevet med før du kom til NOA?

Jeg er egentlig utdannet jurist, og skrev masteropp-

gave innenfor miljørett om Århuskonvensjonens art. 9 (3). Oppgaven omhandlet tilgangen til rettsmidler, for blant annet frivillige interesseorganisasjoner som ønsker å håndheve norsk miljølovgivning gjennom forvaltnings- eller rettsapparatet. Jeg har også jobbet på Godt Brød i mange år, en økologisk bakerikjede, som på mange måter deler de samme verdiene som ligger i bunn hos Naturvernforbundet. Der drev jeg blant annet ett av bakeverkstedene som ligger på Tryvann.

Er det noen spesielle felt innen naturvern du er opptatt av?

Jeg har alltid vært opptatt av natur og miljø i et rettferdighetsperspektiv. Naturen har en egenverdi, og vi har et solidaritetsansvar overfor både natur og andre mennesker. Ellers er jeg vokst opp ved havet, og er veldig glad i å være på sjøen!

Jeg er også opptatt av at det er en nær kobling mellom naturvern og økologi. Det handler om å drive og bruke naturen på en måte som er bærekraftig og etisk forsvarlig, og ikke minst oppfordre forbrukerne til å ta bevisste valg i hverdagen.

Jeg mener det også er mye å hente på jobbe for at jurister og rettsanvendere blir mer bevisst de formål som ligger til grunn for miljølovgivningen i sin daglige anvendelse. Og at de avveininger som blir foretatt mellom økonomiske verdier og miljøverdier, skal være vektet på en måte som ivaretar naturen, og

hensikten bak miljølovgivningen og de internasjonale forpliktelsene vi har påtatt oss.

Til slutt vil jeg oppfordre ALLE som ønsker å være med på å utvikle NOA til å si i fra, være aktive og ta gjerne kontakt med meg på ingrid@noa.no.

Historisk NOA-seier etter 50 års kamp

Fredag 4. oktober ble fire Eventyrskog i Marka vernet. For første gang i historien er friluftsliv og naturopplevelse i seg selv begrunnelsen for vern. Mens vi inntil Markaloven ble vedtatt var henvisning til å argumentere med vitenskapelige verneverdier for å oppnå vern, er det nå mulig å verne av hensyn til vår opplevelse av natur – og nå er de første områdene på plass!

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) har i snart 50 år kjempet for at Markas opplevelsesverdier og betydning for mer enn en fjerdedel av landets befolkning skulle kunne være en tilstrekkelig grunn for vern. Derfor er vernevedtaket usedvanlig gledelig.

- Dette viser betydningen av utholdenhet i naturvernkampen, sier Gjermund Andersen, styreleder i NOA. I alle disse 50 årene har vi måttet gå omveien om å argumentere for at disse flotte områdene hadde stort biologisk mangfold og derfor kunne vernes etter naturvernloven. Men vi ga aldri opp maset - det er jo opplevelsesverdiene som er viktigst i Marka. Gi folk naturopplevelser, så får naturen mange og gode ambassadører!

Disse fire områdene er vernet: Spinneren og Hauktjern i Østmarka, og Skjenningsåsen og Godbekken i Nordmarka. Til sammen utgjør områdene 8,8 km², og inkludert disse områdene er nå

8% av Marka vernet ved lov. Takk NOA for det!

Fram til ca 1990 argumenterte NOA nær utelukkende med Markaområdenes betydning for befolkningens naturopplevelser og velvære. Manglende suksess tvang oss til å legge om stilen, og argumentere med dokumenterbare biologiske verdier. Vi fikk etablert faggruppa Siste Sjanse som utviklet registreringsmetodikken som fortsatt benyttes av fagbiologer. Gjennom aksjoner og meget stor aktivitet fikk NOA satt skogvernet på dagsordenen tidlig på 90-tallet. Det medførte at Markavernet økte eksplosivt. Store og viktige områder fikk vern, og i løpet av 18 år ble hele 6% av Marka vernet.

Imidlertid slo vi oss aldri til ro med at det ikke skulle være mulig å verne områder av hensyn til friluftslivet i Norges største pressområder. Derfor startet NOA, i samarbeid med DNT, et bymarks-

prosjekt der vi dro rundt til 8 byer rundt om i landet og holdt Markaseminar for dem. Ett av resultatene var et opprop til Statsminister Bondevik (og gjen tatt til Stoltenberg), der 8 landsomfattende og 80 regionale organisasjoner krevde en lov for bymarkene, som skulle sikre grensene, setter friluftsliv og naturopplevelse i høysetet og gi adgang til å verne områder av hensyn til friluftsliv. I 2004 videreførte NOA dette arbeidet med å foreslå en egen hjemmel for «bynasjonalparker» i naturmangfoldloven.

Arbeidet begynte å gi frukter da valget i 2005 nærmet seg, og SV med Heidi Sørensen i spissen, tok initiativ til å få flere partier med på å love en bymark-lov. Og løftet holdt de. Loven kom, og med den vernehjemmelen.

Tre år før lovarbeidet, startet NOA sitt «Eventyrskog»-prosjekt, der vi startet registreringer av Markas mest opplevelsesrike områder, et

Fra Godbekkdalen.

Foto: NOA

prosjekt som ble veldig viktig vernekampen. Fra å registrere biologiske verdier, så vi nå på hva som gjorde områdene attraktive for Markabrukerne. Vi arrangerte «sidesprang» der vi testet ut om de verdiene vi mente måtte telle med i en registrering også speilet det brukerne ønsket. Og det gjorde de! Aldri har vi hatt mer positiv respons på våre aktiviteter enn på disse første sidesprangene.

Fram til 2009 registrerte Markagrappa 150 områder og delområder. 12 av områdene ga vi en enda grundigere dokumentasjon, i det vi oversendte en «Verneplan 1 for eventyrskog» til Miljøverndepartementet. I 2010 etterspurte Fylkesmannen forslag til områder som burde vernes etter Markaloven, og da spilte vi inn de øvrige områdene. Ut av denne prosessen sprang de fire områdene som nå er vernet, samt en ny verneprosess som omfatter ytterligere 28 områder, som er foreslått vernet både etter Markaloven og Naturmangfoldloven.

Markaloven har gitt oss viktige seire: Markagrensa er blitt mye vanskeligere å knekke. Det er innført byggeforbud i Marka. Og vi har fått en vernehjelm. Det vi ikke fikk var en regulering av skogbruket, slik at også denne næringen må tilpasse seg friluftslivets ønsker og behov. Og Landbruksdepartementet har gjentatte ganger løyet oss opp i ansiktet og sagt at skogbruksforskriftene skulle revideres i tråd med Markalovens formål.

Adgangen til å verne områder skulle være en nødventil for å redde verdifulle områder som ellers står i fare for å bli hogget. Skal det fungere, må man manne seg opp til å verne områder i de pri-

vate skogene. Det er der de største ødeleggelsene forekommer.

Vi har oppnådd 8% vern på relativt kort tid, men vi er ikke i mål: FN har besluttet – og Norge sluttet seg til – en konvensjon som sier at alle land må verne representative 17% av alle sine naturtyper. Selv i Marka er vi ikke mer enn snaut halvveis, og på landsplan er bare 2,5% av skogen vernet. Og enda følger vi heller ikke forskerens anbefalinger om at de beste områdene må vernes, og at de øvrige skogene drives økologisk bærekraftig – noe som langt fra er

tilfelle. Norge har svært langt igjen før vi kan si at vi tar vare på naturmangfoldet i våre skoger.

Uansett: dette er en gedigen og viktig NOA-seier. Tusen takk til alle dem som gjennom 5 ti-år har bidratt til denne historiske verneseieren! OG: Nå er det tid for å nyte! Kom deg ut i disse flotteste av de flotte områdene i Markas nærrområder! Ta med bålkjelen og begi deg eventyrskogene i vold!

Les mer om eventyrskogene på www.noa.no.

Fra Hauktjern i Østmarka.

Foto: NOA

Kollektivt krafttak

Den 8. og 9. november arrangerer Kollektivkampanjen seminar med tittelen «Kollektivt Krafttak». Dette er et arrangement der unge og eldre miljøaktivister, politikere, forskere og ansatte i kollektivnæringen kan møtes. Målet er en større satsing på økt kollektivtrafikk og redusert biltrafikk i de norske byene.

Kollektivkampanjen er et samarbeid mellom Naturvernforbundet, Yrkestrafikkforbundet, Fagforbundet, Norsk Jernbaneforbund, Norsk Transportarbeiderforbund og Natur og Ungdom.

Fredag 8. november er det seminardag på Litteraturhuset, med politisk fokus.

Lørdag 9. november er det blant annet besøk på Sporveismuseet, innlegg om lokalt arbeid for bedre kollektivtrafikk og kjøring av t-banesimulator.

Seminaret er åpent og gratis for alle interesserte.

Vi anbefaler alle som har anledning til å bli med på arrangementet. Du kan selv velge om du vil være med hele helgen, eller om du ønsker å delta på deler av programmet.

For påmelding og mer informasjon, se kollektivkampanjens hjemmeside www.kollektivkampanjen.no

GRØNT DIKT

BREFUGLEN

av Sigmund Hågvar

Så goldt,
så stille,
på fjellets tak!

Brearder
ned gjennom
trange skar.
Sprukken blåis
i bratte heng.

Storsteinet ur
med mønstere
av gul kartlav.

Og litt
grønn mose
flekvis og gjemt
nedimellom
blokkene.

Så øde.

Bare vindens svake
sus i dag.
Tåken er langsomt
på vei hitover.

Men brått
et hurtig gløtt
av strålende sollys.

Og en liten fugl
sitter plutselig
øverst på en blokk.
Den løfter hodet.

Så drysser den
sin pludrende sang
ut over blokkmark
og fonner.

Så livfullt og friskt.

Hurtig svirrer den bort
til en annen blokk,
– svart og hvit
i flukten.

Og nye toner
sildrer ut
over solbelyst,
gammel ur.

Brefuglen.
Snøspurven,
– isbrens kantbeoer.

Så lukker himmelen seg.
Og tåken er her
som farende røyk.

Det blir igjen
så stille her oppe.

Så står jeg
innelukket
i tåkens tause favn.

Må ta ut kurs.
Finner langsomt vei.
Trår i nedbakke.

Synker ned
fra fjellets tak.

Møter gras.
Og blomster.

Men så fint
det var der oppe.
Blant blokk og bre.
I solgløttet.

Da brefuglen
lot livsgleden sprudle
mot livets ytterkant.

Markakalenderen er viktig for NOAs økonomi!

Salget av Markakalenderen er blitt en av de store inntektspostene i NOAs regnskaper. Og vi har ambisjoner om å gjøre posten enda større! Tatt i betraktning at det er ca. 800 000 brukere av Marka, er 3500 kalendere ganske beskjedent. Men de skal selges, og det er en jobb.

Du kan hjelpe oss! Ved å bruke Markakalenderen som en hyggelig julehilsen til venner, kolleger, familie og andre som fortjener oppmerksomhet bidrar du å øke omsetningen. Ikke glem en til deg selv – så du kan få et inspirerende gløtt av Marka i hverdagen! Her er flotte bilder av eventyrskoger og andre godbiter, her er turforslag til en del av NOAs seire gjennom 100 år.

Vi medlemmer får selvsagt spesialrabatt, som blir større desto flere kalendere vi kjøper. NOA kan sende kalenderne i posten, eller du kan spare forsendelseutgifter ved å komme innom Vøienvolden i Maridalsveien 120 på Sagene.

Håper å se deg!
Hilsen NOA-trollene
på Vøienvolden

Årsmøte

Varsling av frister i forbindelse med årsmøte mars 2014

Årsmøtet er NOAs høyeste organ, og avholdes hvert år i mars. Dette skal medlemmer og lokallag varsles direkte om, gjennom en kunngjøring som skal komme minst to uker før årsmøtet avholdes. Denne kunngjøringen vil da inneholde de saker som skal opp til behandling på årsmøtet. Alle medlemmer av Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, som har betalt årets medlemsavgift har adgang til møtet.

NOA skal varsle alle lokallag og medlemmer om viktige frister i forbindelse med årsmøtet, denne varslingen skal skje før 1. januar.

Disse fristene er, slik de fremgår av vedtektene:

- Innmelding av saker til behandling i årsmøtet må være kommet frem til styret i NOA innen 31. januar.
- Sakspapirene i forbindelse med årsmøtet skal være lokallagene i hende minst 2 uker før årsmøtet
- Sakspapirene skal være tilgjengelige for medlemmene senest to uker før Årsmøtet

Skriftlig forslag fra valgkomiteen om kandidater til tillitsvalg må være skriftlig formidlet til styret i NOA fire uker før årsmøtet. (Det er likevel anledning til å fremsette forslag til kandidater til valg som tillitsvalgt, en uke før årsmøtet.)

Årsmelding og oppgave fra Lokallagene, vedrørende valgte tillitsmedlemmer og regnskap sendes styret i NOA senest 2 uker etter lagets årsmøte. Lokallagenes årsmøte avholdes i februar måned.

For praktiske spørsmål i denne forbindelse, ta kontakt med ingrid@noa.no

For spørsmål til styret, ta kontakt med gjermund@noa.no

For øvrig vises det til våre vedtekter på: <http://naturvernforbundet.no/noa/vedtekter/category2606.html>

Naturvernforbundet i Oppegård inviterer til åpent møte tirsdag 5. november kl 19.00

TEMA: «Hvordan studere en usynlig katt? – Gaupe og gaupeforskning» v/ John Odden, leder Scandlynx

TEMA: «Jakten på våre rovdyr» v/ Torbjørn Martinsen, Naturfotograf - Norske Naturfotografer.

Sted: Solheim Grendehus, Bekkenstenveien 13, 1420 Svartskog
Det blir enkel servering. Gratis adgang.

Jørgen
Stubbesitter

Titanic – siste akt

Månen har nettopp forlatt synsranden. Jeg sitter ute en tidlig morgen og ser solen starte sin vandring over himmelhvelvingen. Slik vår art har sett det i millioner av år. Fra vårt ståsted er det da soleklart at slik er det. Derfor er det med den største beundring jeg minnes den geistlige polakken Copernicus som på 1500-tallet både så og sa fra at nei, slik var det ikke! Det er jorden som svever rundt solen! Rabalder fulgte.

De første mennesker på månen så jorden som en svær planet, langt større enn vi ser månen på nattehimmelen – en gigantisk Tellus Titanicus for å holde bildet.

D/S Titanic gikk på et isfjell for hundre år siden. Hvorfor? Først og fremst på grunn av dårlig lederskap. Kapteinen gjorde seg best i hvit uniform ved Captain's Dinner med noblesen på første klasse. Ingen handlingens mann hverken før eller etter forliset. Hans bragd var å gå ned med skipet, ikke ved å unngå katastrofen, ikke ved å senke farten i tåka, ikke ved å lære livbåtene i tide, ikke ved å låse opp for skipets unngjemte fattigfolk på banjeren.

Vår klode seiler mot nøyaktig den samme katastrofen om hundre år. Vi møter en mur av klimagasser. Vi seiler på første klasse, og lar fattigfolk drukne først. Og vi har et uegnet lederskap som ikke får anledning til å styre unna. Deprimert jeg? Som bare trenger å se stjernehimmlen og en røyksopp som bryter seg gjennom asfalten? Nei, nå går jeg inn og får med meg Leika, naboens menneskekjære puddeltispe, på vår lille vandring og glemmer alt annet. Jeg ser allerede for meg hennes åttetalls-kast i entreen. Og sola skinner som i hele sommer.

Vi høres av.

Bruken av livet

«Jeg har sett min generasjons beste hjerner gå til grunne av galskap, sultende, hysterisk nakne», skrev Allan Ginsberg i diktet «Hyl». Jeg kunne ha parafraisert: Jeg har sett min generasjons beste hjerner selge seg til produksjonen av kattemat.

Forfatteren Henning Næss (f.1969) i Aftenposten 4. august 2013

Det er typisk menneskelig

å være mer opptatt av om livet begynte med et smell enn om det slutter med et.

Signaturen Hauk i Dagens sukk i Klassekampen 10. august 2013

Om bønder, byfolk og ulv

Jeg synes norske bønder blir urettmessig mobbet. Jeg holder med bonden mot byfolk, og jeg holder med ulven mot bønder.

Per Edgar Kokkvold i Aftenposten 24. august 2013, da som avtroppende generalsekretær i Norsk presseforbund

Enhver får tenke sitt i disse ulvetider

Men Gabriel Scott (1925) har en visjon ikke bare for et nytt og bedre omsorgsvesen, men for gutten selv. Hos en god bonde får Kristofer nemlig en oppgave han behersker, han blir gjeter.

Ingunn Økland omtaler bl.a. «Stien eller Kristofer med Kvisten» i Aftenposten 8. september 2013

Willoch om Fjordby av betongklosser

Det avgjørende spørsmål kan ikke være hva styrene i Havnevesenet og NSB ønsker, men hva folket vil ha mest utbytte av. Hav Eiendom og Havnestyret undergraver samfunnsinteressene. Jeg har en grei løsning: Kast dem!

Sitert fra St. Hallvard, medlemsblad for Oslo Byes Vel 1/2013

LOKALLAG I NOA

Send rettelser til red.

Naturvernforbundet i Asker:	Jan Häusler, Brusethveien 97, 1395 Hvalstad, 98299667, asker@noa.no
Naturvernforbundet i Bærum:	Bjørn Kåre Salvesen, Bankveien 15 A, 1362 Hosle, 97676690, bjorn.kare.salvesen@online.no
Naturvernforbundet i Fet:	Liv Grøtvedt, Rovenveien 47, 1900 Fetsund, 92097204, fet@naturvernforbundet.no
Naturvernforbundet i Lørenskog:	Unni Aas, Løkenkollen 11, 1473 Lørenskog, 67902810, unniaas@getmail.no
Naturvernforbundet i Nannestad/Gjerdrum:	Kåre Hombles, Sø-Kringler, Aasvegen 739, 2030 Nannestad, 92696375, k.hombles@online.no
Naturvernforbundet i Nes:	Karin Olsen, Sætervegen 37, 2162 Bårud, 63909390, kio.vet.br@gmail.com
Naturvernforbundet på Nesodden:	Peter Schøllberg, Pb 251, 1450 Nesoddtangen, 66914850, pschjo@hotmail.com
Naturvernforbundet i Nittedal:	Hiltrud Hemmersbach, Marja Olsens vei 2, 1481 Hagan, 67079544, naturvernnittedal@gmail.com
Naturvernforbundet i Opppegård:	Mariella Memo, Pb 291, 1410 Kolbotn, 66807841, marimemo@online.no
Naturvernforbundet Oslo Nord:	Åke Hartmann, Ullevålsveien 52, 0454 Oslo, 90101415, ake.hartmann@gmail.com
Naturvernforbundet Oslo Vest:	Georg Michael Reiss, Sørkedalen 918, 0758 Oslo, 90142331, gmreiss@online.no
Naturvernforbundet i Oslo Øst:	Eirik Gran, Kjølberggt. 1E, 0653 Oslo, 95831400, rg@naturvernforbundet.no
Naturvernforbundet i Skedsmo:	Birgitta Prøis, Tærdstien 48, 2020 Skedsmokorset, 97717485, birgitta@flangset.net
Naturvernforbundet i Ski:	Stein Kr. Martinsen, Pb 232, 1401 Ski, 93081173, gaupestein@online.no
Naturvernforbundet i Vestby:	Kristian Vahl Østbye, Ugleveien 15, 1555 Son, 64950099, kristian.ostbye@bym.oslo.kommune.no
Naturvernforbundet i Ås:	Hans Erik Lerkelund, Pb 130, 1431 Ås, 64963999, lerkelund@gmail.com
Studentlaget i Ås:	Lise Häusler, Drøbakveien 65, 1430 Ås, 92463095, lisehausler@hotmail.com

Kontaktpersoner i kommuner uten lokallag

ENEBAKK: Kjell Arild Ødegård, Vestbyveien 69, 1914 Ytre Enebakk, 47382810

FROGN: Sylvi Ofstad Samstag, Badehusgaten 15, 1400 Drøbak, 64935943, s-ofstad@online.no

SØRUM: Helge Njaa, Brinken 2, 1920 Sørumsand, 63827933

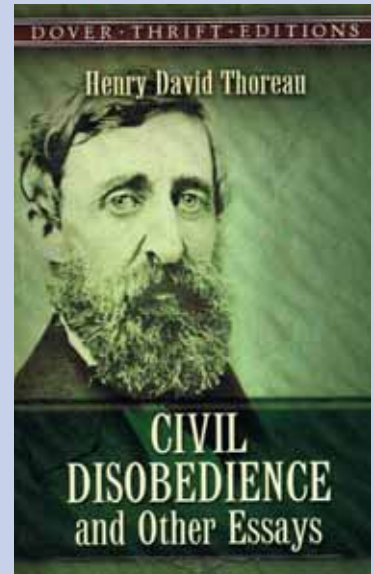
En liten grevling
ser på en frende
i ånden

Vandreren

Tilfellet brakte meg for et par år siden til Concord, Massachusetts i USA, og Walden Pond, et tjern uten synlig utløp, tydeligvis formet av dødis i grusavsetningene – en isklump fra istiden som siden smeltet bort og etterlot seg rom for dette tjernet. Stedet er mest kjent fra «Walden eller Livet i skogene» av Henry David Thoreau (1817–1862), en kombinert dagbok og regnskapsbok for å vise hvordan det var mulig for et menneske å leve uten å skade naturen og med minimale materielle fordringer – og med størst mulig frihet til å tenke, skrive og vandre. Boken er utgitt i flere opplag helt frem til vår tid, også på norsk, og har jo blitt en naturvern-klassiker.

Suvenirbutikken inneholdt også «A Week on the Concord and Merrimack Rivers», en bok om en rotur han og broren foretok da de var i slutten av tyveårene. Turen var full av opplevelser, men mest interessant for alle de refleksjoner en vital ung mann kan gjøre seg under mange dagers rotur, fra de evige spørsmål til sportsfiskets evne til stillhet i sinnet. Ettetiden har da også sett den som en forløper for «Walden».

Svært interessant er også essaysamlingen «Civil Disobedience and Other Essays». Alle fem er glimrende, men jeg fremhever to som aktuelle fremdeles. Tittleessayet om sivil ulydighet skrev han i protest mot den amerikansk-meksikanske krigen i 1849. Han nektet å betale den ekstraskatten som ble forlangt av alle amerikanske borgere. Det ga ham et døgn fengselsopphold. Sitat, min overs.: «Under en regjering som fengsler folk med urette, er den rette plass for en rettferdig mann også fengselet.» Altså en forløper for Gandhis ikke-voldsetikk og aksjoner naturvernere kjenner så godt til, Mardøla, Alta, Skotjernsfjell.

Henry David Thoreau
Civil Disobedience and Other Essays
Dover Publications, Inc.
New York 1993
90 sider

Så «Walking» (1862), et annet essay i samlingen, hvor han forteller hvor nødvendig det er for ham med lange daglige vandringer. Med hans verden av bare noen få kvadratkilometer var det gjerne den langs den hjemlige stien Old Marlborough Road han falt tilbake på. Et langt dikt avslutter han slik med følgende visdomsord: «If with fancy unfurled / You leave your abode, / You may go around the world / By the Old Marlborough Road.» I Jørgen Vogts klare gjendiktning laget for denne bokomtalen (Red.):

«Hvis du foretar ferden
med fantasi
kan du oppleve verden
langs din nærmeste sti.»

B

NORGE P.P. PORTO BETALT

Bestill allerede nå vår tradisjonelle kalender for neste år! Planleggingen tilsier at det blir like mange flotte fotoer som i fjor. Som tidligere blir det turbeskrivelser med kart til nye spennende områder i Osloomarka. Kalenderen er altså noe langt mer enn en vanlig kalender. Den er en turbok som mange vil ha glede av i flere år fremover både sommer og vinter.

Kalenderen koster kr 119,- for medlemmer og kr 154,- for ikke-medlemmer, pluss porto og et lite ekspedisjonsgebyr. Kommer du innom Vøienvolden i kontorets åpningstid (mandag til fredag kl.10-14) når kalenderen er klar for utsendelse, slipper du porto og gebyr. Kvantumsrabatter gis ved kjøp av flere eksemplarer som angitt nedenfor.

Send bestilling til noa@noa.no eller på telefon 22 38 35 20.

STØTT NOA I JUBILEUMSÅRET. KJØP KALENDEREN!

Medlemmer:

- 1 eks. kr 119,- pr stk.
- 2-4 eks. kr 109,- pr stk.
- 5-9 eks. kr 99,- pr stk.
- 10-19 eks. kr 89,- pr stk.
- 20-49 eks. kr 79,- pr stk.

Ikke-medlemmer:

- 1 eks. kr 154,- pr stk.
- 2-4 eks. kr 144,- pr stk.
- 5-9 eks. kr 134,- pr stk.
- 10-19 eks. kr 124,- pr stk.
- 20-49 eks. kr 114,- pr stk.

MARKAKALENDER 2014

Hvorfor ikke la Markakalenderen bli din julehilsen til familie og venner? Ved kjøp av kalendere bidrar du til NOAs arbeid for blant annet å ta vare på Marka, eventyrskogene og våre grønne lunger.

Markakalenderen
utgis av NOA

kr **119,-**^{pr stk}
medlemspris

Kalenderen måler
21 cm X 29 cm

Jeg bestiller herved eksemplar/er av NOAs MARKAKALENDER 2014. Medlemspris er kr 119,- pr stk. Ikke medlemmer betaler kr 154,- pr stk. Porto og ekspedisjon kommer i tillegg. Det gis rabatt ved kjøp av mer enn 1 kalender.

.....
Navn

.....
Medlemsnummer

.....
Adresse

.....
Postnummer/Sted

Adressaten betaler
for sending i Norge

Distribueres av
Posten Norge

Naturvernforbundet
i Oslo og Akershus
Svarsending 2209
0091 Oslo